

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**

Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ,
01001

тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83

E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,

themis@minjust.gov.ua,

Web: <http://www.minjust.gov.ua>,

код згідно з ЄДРПОУ 00015622

Щербата Наталя Михайлівна

foi+request-109382-

@fida.com.ua

Шановна Наталя Михайлівна!

Міністерство юстиції України (далі – Мін'юст) розглянуло Ваш запит зареєстрований 16.03.2023 за № ПІ-Щ-1083 (належно засвідчена факсимільна копія Вашого запиту додається) та повідомляє таке.

Відповідно до підпункту 4 пункту 3 Положення про Міністерство юстиції України, яке затверджене постановою Кабінету Міністрів від 02.07.2014 № 228 одним з основних завдань Мін'юсту є: **здійснення захисту інтересів України у Європейському суді з прав людини, під час урегулювання спорів і розгляду в закордонних юрисдикційних органах справ за участю іноземних суб'єктів та України.**

Так, відповідно до підпункту 5 пункту 5 Порядку здійснення захисту прав та інтересів України під час урегулювання спорів, розгляду у закордонних юрисдикційних органах справ за участю іноземного суб'єкта та України і заяв, пов'язаних із відшкодуванням шкоди, завданої внаслідок міжнародного збройного конфлікту на території України, затвердженого Указом Президента України від 25.06.2002 № 581/2002 (далі – Порядок) після одержання повідомлення, інформації, документів щодо спору/справи Міністерство юстиції України для забезпечення захисту прав та інтересів України під час урегулювання спору, розгляду справи здійснює згідно із законодавством України закупівлю за державні кошти робіт та послуг юридичних радників, примирювачів, фахівців, експертів, у тому числі іноземних, які мають необхідні знання для здійснення заходів щодо захисту прав та інтересів України під час урегулювання спору, розгляду справи, а також на стадії проведення консультацій, переговорів із міжнародними організаціями, а також розроблення пропозицій з питань, що стосуються вироблення міжнародних юридичних механізмів для розгляду справ/заяв, пов'язаних із відшкодуванням шкоди, завданої внаслідок міжнародного збройного конфлікту на території України, володіють відповідною іноземною мовою та за наявності вимог законодавства держави місця арбітражу/суду щодо атестації у відповідних державних установах, органах належним чином атестовані.

Разом з тим, варто зазначити, що Мін'юст здійснює закупівлю юридичних послуг відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» (далі – Закон).

СЕД АСКОД

Міністерство юстиції України

№ 35366/ПІ-Щ-1083/35.3 від 22.03.2023

Підписувач Коломієць Валерія Рудольфівна

Сертифікат 26B2648ADD3032E104000000C8A13000794DAD00

Дійсний з 06.12.2022 2:41:51 по 05.12.2023 2:41:51

До початку воєнного стану така закупівля здійснювалася із застосуванням переговорної процедури закупівлі, з метою забезпечення прав та інтересів держави Україна під час розгляду справ у закордонних юрисдикційних органах за участю іноземного суб'єкта та України, відповідно до пункту 7 частини другої статті 40 Закону.

Так, згідно з пунктами 1, 2 статті 16 Закону замовник (у даному випадку Мін'юст) вимагає від учасників процедури закупівлі подання ними документально підтвердженої інформації про їх відповідність кваліфікаційним критеріям, та установлює один або декілька з таких кваліфікаційних критеріїв:

- 1) наявність в учасника процедури закупівлі обладнання, матеріально-технічної бази та технологій;
- 2) наявність в учасника процедури закупівлі працівників відповідної кваліфікації, які мають необхідні знання та досвід;
- 3) наявність документально підтвердженого досвіду виконання аналогічного (аналогічних) за предметом закупівлі договору (договорів);
- 4) наявність фінансової спроможності, яка підтверджується фінансовою звітністю.

Також перевіряється відсутність встановлених у статті 17 Закону підстав для прийняття рішення про відмову учаснику в участі у переговорній процедурі закупівлі.

Іноземний юридичний радник обирається з ряду іноземних юридичних фірм, які запрошені Мін'юстом взяти участь у переговорній процедурі закупівлі, серед тих, які надані на запит Мін'юсту Міністерством закордонних справ України відповідно до підпункту 5 пункту 5 Порядку та тих, які виявили за власною ініціативою бажання взяти участь у такій закупівлі, за відсутності конфлікту інтересів і щодо яких здійснена перевірка на наявність рейтингів у таких авторитетних міжнародних юридичних довідниках, як «Legal 500» та «Chambers & Partners».

Переможцем таких закупівель як правило є іноземна юридична фірма, яка надає **економічну вигіднішу цінову пропозицію**.

Слід зазначити, що Мін'юст не визначає ціни на юридичні послуги в державних закупівлях. Ціни зазначаються у відповідних комерційних пропозиціях учасників процедур закупівлі, відповідні розрахунки включаються до комерційних пропозицій і відображаються у додатку до договору про закупівлю юридичних послуг, укладеного за результатами відповідної закупівлі. Всі укладені договори разом з додатками, а також звіти про їх виконання публікуються Мін'юстом.

Цінові пропозиції учасників процедур закупівель формуються не Мін'юстом, а іноземними юридичними радниками відповідно до законодавства тої іноземної держави, де знаходиться фірма, а також у відповідності до її внутрішніх політик. Ціна юридичних послуг іноземного юридичного радника формується на підставі погодинних ставок та обсягу робіт, що очікується у відповідному бюджетному році, що є загальнозастосовною світовою практикою у сфері міжнародного арбітражу, а також згідно з практикою іноземних юридичних радників, що здійснюють судове представництво в іноземних судах та інших закордонних юрисдикційних органах.

При визначенні діапазону погодинних ставок для кожного із юристів міжнародної юридичної фірми, остання орієнтується на ринкові (зовнішні) значення заробітних плат, чинне законодавство відповідної держави, де зареєстрована юридична фірма, складність виконуваної роботи і внутрішні фактори (цінність відповідних посад тощо). Погодинна ставка включає в себе певні витрати юридичної

фірми на забезпечення ефективної діяльності юриста. Концепція погодинної ставки полягає в тому, що вона покриває витрати фірми, пов'язані із наданням юридичних послуг, у тому числі заробітну плату юристів, витрати на утримання техніки, офісу, сплату податків, тощо, та забезпечує отримання прибутку.

Варто зазначити, що надані юридичними радниками розміри вартості юридичних послуг по кожній із справ, є прогнозованими, та можуть змінюватись впродовж бюджетних періодів, адже важко чітко спрогнозувати, який процесуальний перебіг подій буде відбуватись на протязі наступних років, у який момент провадження по одній із справ може завершитись, чи по завершенню такого провадження, можуть виникнути обставини, які заздалегідь спрогнозувати взагалі не вбачалось за можливе, навіть з огляду на практику розгляду таких справ Мін'юстом.

Оскільки природа юридичних послуг є такою, що визначити точно завчасно розрахунок кількості годин, яка буде витрачена кожним учасником команди на певну роботу, неможливо, і неможливо точно передбачити розвиток подій у справі, а відповідно і обсяг послуг та робіт, то розрахунки можуть корегуватися в залежності від того, як само розвиваються процесуальні події у відповідній справі. Наприклад, процесуальний календар по кожній справі формується не відразу, а за результатами певних переговорів, листування, досягнутих чи не досягнутих домовленостей між позивачем і відповідачем, рішення арбітражного трибуналу/іноземного суду з цих питань. Крім того, такий календар іноді змінюється (наприклад, через хворобу судді/арбітра/головного радника, світову пандемію, у зв'язку з виникненням виняткових обставин, тощо), що тягне за собою зміну обсягу робіт. Також в залежності від активності і процесуальної агресивності протилежної сторони, кількість листів, заяв та клопотань, які доведеться підготувати в рамках справи, неможливо завчасно точно спрогнозувати.

У випадку, якщо реальний обсяг робіт є меншим, Мін'юст використовує практику підписання додаткових угод для зменшення ціни послуг для забезпечення економії та ефективного використання бюджетних коштів.

У додатку 1 надається інформація щодо закупівель апарату Мін'юста послуг з юридичного консультування та юридичного представництва за періоди 2015-2016 роки та 01.10.2018-2023 роки в розрізі років, місяців, об'єктів та сум закупівлі.

Сектор державних закупівель, договірної роботи та взаємовідносин з державними підприємствами Мін'юста було створено у 2015 році. За період 2015 – 2022 роки було сформовано 224 томи справ щодо закупівлі юридичних послуг. Також Секторові було передано 22 томи справ щодо закупівлі юридичних послуг від інших структурних підрозділів. При цьому інформацію та документи за 2010 – 2014, 2017 – 01.10.2018 знищено відповідно до акта про вилучення для знищення документів, не внесених до Національного архівного фонду Міністерства юстиції України за 1994 – 2019 роки, затвердженого 29.12.2022.

Відповідно до частини другої статті 21 Закону України «Про доступ до публічної інформації» у разі якщо задоволення запиту на інформацію передбачає виготовлення копій документів обсягом **більш як 10 сторінок**, запитувач зобов'язаний відшкодувати фактичні витрати на копіювання та друк.

Згідно частини третьої статті 21 Закону України «Про доступ до публічної інформації» розмір фактичних витрат визначається відповідним розпорядником на копіювання та друк в межах граничних норм, встановлених Кабінетом Міністрів

України. У разі якщо розпорядник інформації не встановив розміру плати за копіювання або друк, інформація надається безкоштовно.

Відповідно до Постанови Кабінету міністрів України від 13.07.2011 № 740 «Про затвердження граничних норм витрат на копіювання або друк документів, що надаються за запитом на інформацію» граничною нормою витрат на:

1) виготовлення цифрових копій документів шляхом сканування є **0,1 відсотку розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб** за одну сторінку;

2) копіювання або друк копій документів формату А4 та меншого розміру (в тому числі двосторонній друк) є **0,2 відсотку розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб** за одну сторінку.

Відповідно до Наказу Міністерства юстиції України від 06.02.2020 № 464/5 «Про затвердження розміру фактичних витрат на копіювання або друк документів, що надаються за запитом на інформацію, розпорядником якої є Міністерство юстиції України, його територіальні органи, та Порядку відшкодування цих витрат» оплата за:

1) виготовлення цифрових копій документів шляхом сканування становить **0,05 відсотка розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб за сканування однієї сторінки**;

2) копіювання або друк копій документів формату А4 та меншого розміру (в тому числі двосторонній друк) становить **0,1 відсотка розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб** за виготовлення однієї сторінки.

Відповідно до статті 7 Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» з 1 січня 2023 року прожитковий мінімум для працездатних осіб становить 2684 гривні.

Тобто, вартість сканування однієї сторінки становить 1,34 гривні ($2684 * 0,05\%$), а вартість копіювання однієї сторінки становить 2,68 гривні ($2684 * 0,1\%$). Оскільки Ви просите надати копію, яка завірена належним чином, а потім буде відсканована – в сумі за сканування та копіювання однієї сторінки має бути сплачено 4,02 гривні ($1,34+2,68$).

Відповідно до частини три пункту 1 статті 22 Закону України «Про доступ до публічної інформації» розпорядник інформації має право відмовити в задоволенні запиту у випадку якщо особа, яка подала запит на інформацію, не оплатила передбачені статтею 21 цього Закону фактичні витрати, пов'язані з копіюванням або друком.

Також у своєму запиті Ви зазначаєте: «прошу надати мені інформацію, необхідну для реалізації та захисту моїх прав людини, мої персональні дані; офіційні документи, публічну інформацію, включно про себе, що становить суспільний інтерес (є суспільно-необхідною інформацією), необхідну мені для виявлення порушень прав людини, зловживання владою, ризиків для здоров'я людей, і яку я маю намір оприлюднити для суспільства».

Слід наголосити, що зі змісту Вашого запиту не вбачається наявність у запиті інформації, яка б становила суспільний інтерес, як зазначено вище, розрахунок ціни, який подається у комерційній пропозиції, відображається у додатку до відповідного договору про закупівлю юридичних послуг і публікується на сайті системи Prozorro (<https://prozorro.gov.ua>). З 1 квітня 2016 року система Prozorro стала обов'язковою для центральних органів влади та монополістів, а з 1 серпня 2016 року – для решти публічних замовників. При цьому проєкт Закону України «Про публічні закупівлі»

було підготовлено за участю експертів Проєкту ЄС «Гармонізація системи державних закупівель в Україні за стандартами ЄС», представників громадських організацій, активістів, великих замовників та державних органів. У преамбулі Закону зазначено, що Закон також має на меті адаптувати законодавство України *acquis* Європейського Союзу на виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Отже, законодавство про закупівлі та **система Prozorro** (яка зайняла перше місце в Рейтингу прозорості публічних закупівель Transparent Public Procurement Rating 2020) якраз і були розроблені і впроваджені для забезпечення суспільного інтересу у прозорості процедур та публічності відповідної інформації щодо державних закупівель.

Отже з огляду на зазначене з Вашого запиту не вбачається підтвердження суспільного інтересу для такого об'ємного запиту, натомість запитувач має право отримувати копії документів за умови виконання вимог, встановлених статтею 21 Закону України «Про доступ до публічної інформації».

Велика палата Європейського суду з прав людини у рішенні від 8 листопада 2016 року у справі «Magyar Helsinki Bizottsag v. Hungary» (заява №18030/11) вказала, що те, наскільки заборона доступу до інформації є втручанням у права заявника на свободу вираження поглядів, слід оцінювати у кожному конкретному випадку та з урахуванням його особливих обставин (§157). Для цього мають бути оцінені такі критерії (§ 158-170):

- мета запитувача. Необхідно встановити, чи справді отримання інформації є необхідним для реалізації запитувачем інформації його функції зі сприяння публічній дискусії з суспільно важливих питань, і чи справді ненадання інформації створить суттєву перешкоду свободі вираження поглядів.

- природа інформації. Інформація, дані або документи, щодо яких вимагається доступ, повинні відповідати вимогам трискладового тесту, тобто збиратися в цілях задоволення саме суспільного інтересу.

- роль запитувача. Розраховувати на захист свого права на доступ можуть, насамперед, журналісти, науковці, громадські активісти, зокрема блогери та популярні користувачі соцмереж, а також автори творів з означених питань.

- готова та доступна інформація. Надання інформації не повинно накладати на державні органи надмірного тягара зі збирання та обробки даних.

Принадібно повідомляємо, що відповідно до частини третьої статті 22 Закону України «Про доступ до публічної інформації» розпорядник інформації, який не володіє запитуваною інформацією, але якому за статусом або характером діяльності відомо або має бути відомо, хто нею володіє, зобов'язаний направити цей запит належному розпоряднику з одночасним повідомленням про це запитувача. У такому разі відлік строку розгляду запиту на інформацію починається з дня отримання запиту належним розпорядником. Оскільки, серед питань зазначених у Запиті містяться питання, які стосуються інших ЦОВВ, Мін'юст, керуючись приписами Закону України «Про доступ до публічної інформації», листом від 22.03.2023 № 34802/35.3/11-23 (додається) направив Ваш Запит усім належним розпорядникам, які розглянуть даний Запит і, у межах компетенції, нададуть Вам запитувану інформацію.

Додатки:

1. Інформація щодо закупівель послуг з юридичного консультування та юридичного представництва на 17 арк. в 1 прим.
2. Лист від 22.03.2023 № 34802/35.3/11-23 на 5 арк. в 1 прим.
3. Засвідчена копія запиту на 3 арк. в 1 прим.

З повагою,

**Заступниця Міністра з питань
європейської інтеграції**

Валерія КОЛОМІЄЦЬ

Кравченко Ольга 279-38-74